

4
ТАҚДИР БИЗНИ
СИЙЛАГАН

ХАТОЛАР УЧУН КИМ МАСЪУЛ?

5

ЎЗДА “ЎЙФОНАДИГАН” КАСАЛЛИК

6

СОҒИНЧ ОЗОРГА АЙЛАНМАСИН

8

Муҳаммадкарим ШОМУРОДОВ
сурат-лавҳаси.

Она табиат саховати ҳар бир оила дастурхонига тўкинлик бағишлайди

“Оила ва жамият”

газетасини ўз оиласининг яна бир ҳақиқий аззоси сифатида қадр-лаб, биз билан ҳамфикр, ҳаммаслак бўлиб келаётган муҳтарам муштарийлар! Унутманг, севимли газетангизга йил бўйи обуна бўлишингиз мумкин.

Индекс — 176

ҲИКМАТ

Кишилардан ўзингга нисбатан қандай муомала кутсанг, уларга ўзинг ҳам шундай муомала қилгин.

Абу Ҳомид ҒАЗЗОЛИЙ

МЕНИНГ ШУНДАЙ ОНАМ БОР

Ф а х р

Бу дунёда онаизори билан гурурланмаган, мактанмаган инсон бормикан? Йўқ, албатта. Менинг мунисам, исми жисмига монанд Жозибахон Мўминовани Оқўрғонда ҳамма танийди, кадрлайди, десам ишонверинг. Негаки, у киши бир умр шу ҳудудда маърифат зиёсини тарқатишдек ҳайрли ишга бош-қош бўлди-лар.

Ўзининг хотирлашича, ўқитувчилик соҳасини танлашига меҳрибон акиси Неъмат Мўминов сабабчи бўлган экан. 1938 йилда Қуйичирчик туманига қарашли ҳозирги Хўжа қишлоғида таваллуд топган онажоним 1956 йилда мактабни тугатиб, шу йили Нисомий номидаги Тошкент давлат педагогика институти (ҳозир универси-

тет) нинг ўзбек тили ва адабиёти факультетига ўқишга кирган. Олий ўқув юртини муваффақиятли тамомлагач, туманимиздаги Ломоносов номи мактабда қирқ йил ўқувчиларга ҳаёт имлидан сабоқ берди-лар.

Бизнинг оиламизга кўпчиликнинг ҳаваси келади, десам, мақтовга йўйманг. Чунки меҳрибон падари бузрукворимиз Саиднаби Хусанов билан тинч-тотув умргузаронлик қилган

Саодат ХУДОЙБОҚОВА,
Оқўрғон Агробизнес
ва сервис касб-хунар коллежи
ўқитувчиси.

онам беш нафар фарзандни ўзларига ўхшаб, ҳаммаша эл хизматига камарбаста бўлишга интилувчи инсонлар этиб тарбиялашди. Энг қувончлиси, бизлар, яъни уч қиз ҳам айнан онамизнинг касбларини танлаб, бугунги кунда олий тоифали ўқитувчи деган шарафли номни баҳоли қудрат оқлашга ҳаракат қила-ямиз.

ЭЛ САЛОМАТЛИГИ
ЙЎЛИДА

Ўзбекистон Миллий матбуот марказида Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан "Республика ихтисослаштирилган тиббиёт муассасалари ва Шошилиш тиббий ёрдам илмий маркази аҳамияти, бугунги кунда ушбу даволаш муассасаларида энг мураккаб операциялар муваффақиятли ўтказилаётганлиги" мавзусида навбатдаги матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Тадбирда таъкидланганидек, мустақиллик йилларида соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш чора-тадбирларини изчил амалга ошириш натижасида мамлакатимизда — қишлоқ врачлик пунктлари, туман ва шаҳар тиббиёт бирлашмалари, вилоят кўп тармоқли тиббиёт марказларидан бошлаб, мураккаб юқори технологияли тиббий хизматлар кўрсатувчи республика ихтисослаштирилган тиббиёт марказларигача барча даражаларни қамраб олган аҳолига тиббий ёрдам кўрсатишнинг мукамал тузилмаси яратилди.

— Марказимиз бугунги кунда дунёнинг нуфузли орталомик фирмаларининг юқори технологияли асбоб-ускуналари билан жиҳозланган, — дейди Республика ихтисослаштирилган кўз микрохирургияси марказининг илмий ишлар бўйича директор муовини, тиббиёт фанлари доктори, профессор Муяссар КАРИМОВА. — Поликлиникамизда болалар ва катталар бўлимларида кунига 150 нафар беморни қабул қилиш имконияти мавжуд. Бу ерда асосан жарроҳлик йўли билан муолажалар олиб борилади. Сўнгги бир йил ичида 3500 нафардан ортқ катаракта касаллиги билан оғриган беморлар муваффақиятли операция қилинди.

Аҳоли саломатлигини мустаҳкамлашга қаратилган изчил ислохотлар йил сайин кенгайиб бораётгани ҳамюртларимизга ғамхўрлик кўрсатиш, уларнинг манфати, турмушининг оқиллиги ва фаровонлигини таъминлаш йўлида хизмат қилади.

Барно МИРОДИЛ қизи,
"Оила ва жамият" мухбири.

КАТТА ҲАЁТГА
ЙЎЛЛАМ

Пойтахтимиздаги Миробод саноат касб-хунар коллежиде кун кеча битирувчиларга диплом топириш маросими бўлиб ўтди. Мазкур коллежни бу йил 498 нафар йигит-қиз тамомлади. Ҳозирги кунда уларнинг деярли асосий қисми ишга жойлашиш учун ишлаб чиқариш корхоналари билан уч томонлама шартномаларни имзолашди.

Маросим аввалида юртимизда ёшларга яратиб берилган имкониятлар, жумладан, касб-хунар коллежларида фарзандларимизга касб ўргатиш орқали уларнинг келажига тамал тоши қўйилиб, мустақам иш жойи ёрдамида ҳаётда ўз ўрнини топишлари учун қулай шарт-шароитлар муҳайё этилгани, битирувчилар бир касб доирасида уч-тўртта ихтисосликни эгаллаётгани алоҳида таъкидланди. Шундан сўнг ота-оналар, устоз мураббийлар битирувчиларга ўз мутахассисликлари бўйича меҳнат фаолиятини бошлашлари ҳамда олий ўқув юртига ўқишга киришлари муваффақиятлар тилашди.

— Менинг тенгдошларим чин маънода истиқлол фарзандларидир, — дейди мазкур коллеж битирувчиси Фазлиддин Нурмонхўжаев. — Муҳтарам Президентимиз раҳнамолигида бизнинг ўқиб-ўрганишимиз, касб-хунар эгаллаб, ҳаётда ўз ўрнини топишимиз учун катта эътибор ва ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Эндиликда кичик мутахассис сифатида фаолиятимизни бошлашимиз мумкин. Мен ишлаб чиқариш амалиётини "Юқори Чирчик-тумангаз" ташкилотига ўтаган эдим. Коллеждаги устоз-мураббийларимдан олган билимларим у ерда жуда қўл келди ва ташкилот мен билан амалиёт давридаёқ уч томонлама шартнома имзолади. Насиб этса, диплом билан бориб, ўз меҳнат фаолиятимни бошлайман.

Тадбирда битирувчиларга диплом ва фахрий ёрлиқлар, хулқи, иқтидори билан тенгдошларига ибрат бўлган бир гуруҳ ўғил-қизларнинг ота-оналарига касб-хунар коллежи маъмурияти томонидан ташаккурномалар топширилди.

Саидгани САЙДОЛИМОВ,
"Оила ва жамият" мухбири.

ОИЛА ОСТОНАСИДА

Ф а о л и я т

Тошкент вилоятидаги ФХДЁ бўлимлари ҳамда соғлиқни сақлаш муассасалари билан ҳамкорликда никоҳланувчи шахсларнинг тиббий кўрикдан тўлиқ ўтишларини таъминлаш, шу билан бирга, тиббий кўрик сифатини яхшилаш, оилавий ҳаёт остонасида турган йигит-қизлар ўртасида ирсий ва туғма касалликларнинг олдини олиш мақсадида ишлаб чиқилган кўшма тадбирлар режаси асосида жойларда кенг тарғибот ишлари олиб борилмоқда.

Айни пайтда ФХДЁ бўлимлари, Маънавият тарғибот маркази, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди, "Нуроний" жамғармаси, "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, соғлиқни сақлаш, маданият ва спорт ишлари, халқ таълими бўлимлари билан ҳамкорликда вилоятнинг барча туман ва шаҳарларида давра суҳбатлари ва тушунтириш ишлари изчил равишда олиб борилаётган.

Жумладан, вилоят бўйича 2014 йилнинг май ойи мобайнида жойларда аҳоли ўртасида ушбу мавзуларга доир ўтказилган бир қатор учрашуларда жами 2111 нафар киши иштирок этган. Шулардан 876 нафари никоҳланувчи шахслар, 800 нафари коллеж талабалари экани эътиборга молик. Шунингдек, ушбу тадбирларга юздан зиёд мутахассислар жалб қилинган бўлиб, улар орасида ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, ҳокимлик ва хотин-қизлар кўмиталари вакиллари, тиббиёт ходимлари, имомхатиб ва психологлар бор.

Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 25 августдаги қарори билан тасдиқланган "Никоҳланувчи шахсларни тиббий кўрикдан ўтказиш тўғрисида Низом"нинг 4-бандига мувофиқ никоҳланувчи шахслар психик, наркологик, таносил касалликлари, сил касаллиги ва ОИВ/ОИТС юзасидан тиббий кўрикдан ўтадилар. Тиббиёт муассасасининг масъул ходими тиббий

кўрикдан ўтказиш натижалари бўйича маълумотнома беришда никоҳланувчи шахсга аниқланган касалликларнинг никоҳ тузилгандан кейин юзага келиши мумкин бўлган оқибатларини тушунтиради.

Вилоятимизда 2014 йилнинг май ойи давомида 1512 та никоҳ қайд этилиб, ФХДЁ бўлимлари томонидан тиббий кўрикдан ўтиш учун жами 3514 та йўлланма берилган. Шуни таъкидлаш жоизки, тиббий кўрик давомида қай бирида бирор касаллик аниқланганида улар тиббиёт муассасаларида даволанишади. Албатта, бўлғуси келин-куёвларнинг соғлиги уларнинг турмуш ҳаёти яхши кечишида ва фарзандларининг соғлом туғилишида жуда муҳим ўрин тутди.

Руслан СОБИРОВ,
Тошкент вилоят адлия
бошқармаси нотариат, адво-
катура ва ФХДЁ органлари
бўлими катта маслаҳатчиси.

Ж а р а ё н

АЁЛЛАР СПОРТ
ФЕСТИВАЛИ

Юртимизда хотин-қизларнинг соғлигини мустаҳкамлаш, жисмоний тарбия ва спортга жалб этиш, ташкилот ва муассасаларда жисмоний тарбия ва спортни оммалаштириш мақсадида аёллар ўртасида "Аёллар спорт фестивали"ни ўтказиш аъёнага айланган.

Чирчиқ шаҳрида бўлиб ўтган "Аёллар спорт фестивали"нинг Тошкент вилояти босқичида корхона, шаҳар ва туман босқичларида голибликни қўлга киритган 18 та жамоа иштирок этди.

"Соғлом бола йили" Давлат дастури ихроси доирасида ташкил этилган ушбу тадбирнинг очилиш маросимида мамлакатимизда Президентимиз раҳнамолигида хотин-қизларнинг жамият ҳаётидаги мавқеини, ислохотлар жараёнидаги фаоллигини ошириш, уларнинг самарали меҳнат қилиши, спорт билан мунтазам шуғулланиши, мазмунли ҳордиқ чиқариши учун барча шарт-шароит яратилгани алоҳида таъкидланди.

Вилоят хотин-қизлар кўмитаси, "Маҳалла" хайрия жамоат фонди, маданият ва спорт ишлари бошқармаси ва бошқа бир қатор ташкилотлар ҳамкорлигида ўтказилган фестивалда аёллар спортнинг волейбол, теннис, стол теннис, шахмат, сузшиб, гимнастрада каби турлари бўйича куч синашди.

Қизгин курашларга бой бўлган мусобақада Бекобод шаҳри жамоаси биринчи ўринни эгаллади. Иккинчи ўрин Чирчиқ шаҳри жамоасига насиб этган бўлса, қибрайлик хотин-қизлар учинчи ўринни банд этди.

— Икки йилдирки, спортнинг гимнастрада йўналиши бўйича шуғулланиб келяпман, — дейди бекободлик уй бекаси Маъмура Ваҳобжонова. — Асосий мақсадим соғлигимни тиклаш эди. Эндиликда эса жамоамиз билан мана шундай спорт байрамларида қатнашяпмиз. Оила аъзоларим ва турмуш ўртоғимнинг спорт билан шуғулланишимни қўллаб-қувватлаши руҳий тайёргарлигимни оширишимда менга куч беради. Бугун фестиваль чин маънода байрамга айланиб кетди. Жуда катта таассуротлар олдик. Шундай спорт байрамини уюштирган ташкилотчилардан миннатдоримиз.

Аёллар спорт фестивали якунида вилоятда ижод қилаётган санъат усталари иштирокида концерт дастурлари намойиш этилди. Ғолибларга ҳамда "Энг шиддатли иштирокчи", "Энг ёши катта иштирокчи", "Энг маҳоратли иштирокчи", "Энг интилувчан иштирокчи" каби номинациялар совриндорларига вилоят хотин-қизлар кўмитасининг дипломи ва қимматбаҳо эсдалик совгалари топширилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси Элмира Боситхонова сўзга чикди.

Нигора ЎРОЛОВА,
"Оила ва жамият" мухбири.
Тошкент вилояти.

ЕРТЕПАДА ГУЛЛАР ИФОРИ

...Эрталаб дарвозадан кириб келган аёлининг юзидаги ташвиш-ни кўриб, Бибисора опа унинг эри яна бир "хунар" кўрсатганини фахмлади.

— Яна ичди-ми? — сўради маҳалла раиси рўпарасида умидвор қараб турган аёлдан.

— Ха... Уйдаги нарсаларни дарров сотиб ичади. Ичкиликка ружу қўйганидан бери рўзғорда барака қолмапти. Бирор чорасини кўрсангиз, деб келдим.

— Майли, маҳалла идорасига борайликчи, ўша ерда бафуржа гаплашармиз. Агар қарши бўлмасангиз, балки уни даволатармиз, зора эси кириб қолса...

Аёл бунга рози эди. Тўғри, унинг ширакайф эри билан очикчасига гаплашиш унчалик ҳам осон кечмади. Хуллас, уни вилоят наркологиya диспансерига даволатиш учун олиб боришди.

— Сизга катта раҳмат, опажон, — деди бир ойча вақт ўтгандан сўнг яна келган ўша аёл табассум билан. — Анча ўзига келиб қолди, уйим-рўзгорим дейдиган бўлди. Ҳозир оиламиз тинч. Рўзгоримизга ҳам барака кирди.

Ха, маҳалла раиси ҳар бир хонадоннинг тинчи, тўкин-сочинлик билан яшашини ўйлаб иш тутди. Ўрни келганда, зарур чораларни кўриб, пайдо бўлган муаммони ижобий ҳал этишга ҳаракат қилади. Бунга Қарши туманидаги Ертепа маҳалла фуқаролар йиғини раиси Бибисора Бегнаева фаолияти мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

— Туманда 51 та ўзини-ўзи бошқариш органи бўлиб, уларнинг аксари яттини аёллар бошқаради, — дейди туман ҳокимининг ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Дилором Умарова. — 40 мингга яқин оиланинг ҳолидан хабардор бўлиш, мавжуд муаммоларни аниқлаш ва ечимини топишда кўмаклашиш шароити секторлар фаолияти орқали самарали ташкил этилапти. Айниқса, "Оилага кириш" сектори бошқа барча секторларнинг самарали ишлашида ҳам муҳим ўрин тутмоқда. Маҳаллаларда ёшлар ўртасида соғлом

турмуш тарзини тарғиб этиш мақсадида "Ораста

Ҳайдаров, Парда Узоқов, Аслонкул Усмоновларнинг

Орастадаги одамлар

қизлар" тўғраги ташкил этилган. Жумладан, Бибисора Бегнаева раҳбарлик қилаётган Ертепа маҳалла фуқаролар йиғинида ҳам ушбу тўғрага аъзолари касаначилик, тикувчилик, пазандалик бўйича фаол иш олиб бораёптилар. Бибисора опанинг маҳаллада амалга ошираётган ишлари кўпларга ибрат бўлади. Бундай фаол аёлларимиз билан фахрланамиз.

2780 нафарга яқин аҳоли истиқомат қилаётган Ертепада аҳоли турмуш фаровонлигини яхшилаш учун кўплаб қурилиш ва ободонлаштириш ишлари амалга оширилаётган. Пештоқида "Ертепа маҳалласи" деб ёзилган дарвозадан ўтар экансиз, турли мевали ва манзарали дарахт ниҳоллари, хонадонлар олдидаги анвойи гуллар эътиборингизни тортади. Сўнгги архитектура ютуқлари асосида қурилган "Мини маркет"да аҳоли эҳтиёжлари учун барча нарсга муҳайё. Маҳалла идораси ёнида қад ростлаган дорихона, сартарошхона, "Пайнет" шохобчаси ишлаб турибди. Дастур асосида капитал таъмирланган умумтаълим мактаби, мактабгача таълим муассасаси ҳовлисида ўстирилаётган турли хил гул кўчатлари ён-атрофга чирой бериб турибди. Бу каби эзгу ишларда маҳалла раиси Бибисора Бегнаева, котиб Алишер Равшанов, маслаҳатчи Нусха Иноқова ва маҳалла побони Муродилла Эргашев, фахрийлардан Муродилло Очилов, Даврон

маслаҳатларига ҳам таянишади.

Қарши туманидаги 19-мактабда узоқ йиллар ўқитувчилик қилган Бибисора опа нафақага чиққан, Ертепа маҳалла фуқаролар йиғинида маслаҳатчи вазифасида иш фаолиятини давом эттирди. Маҳалла аҳоли унинг тиниб-тинчимас фидойилиги, қобилиятини аглаб, 2013 йилда маҳаллага раҳбар этиб сайлашди. Энди опанинг юмушлари яна ҳам кўпайиб, масъулияти ошди. Маҳаллага кириш йўли асфальтланди. Янги дарвоза қурилди. Яна бир хайрли иш — қишлоқдаги қабристон атрофига бетон девор ўрнатилди. Маҳалланинг кўпгина ёшлари олий ўқув даргоҳларида ўқишади. Худуддаги фермерлар билан маслаҳатлашиб, тўлов контракт асосида таълим олаётган талабаларга ёрдам берилмоқда. Эҳтиёжманд оилаларга кўмаклашиб, улардан доим хабар олиб турилади.

— Бибисора Бегнаевани устоз деб биламан, — дейди Ертепа қишлоқ фуқаролар йиғини маслаҳатчиси Латофат Чориева. — "Фуқаролар йиғинларининг энг намунали диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчиси" кўрик-танловининг республика босқичида унчинчи ўринга сазовор бўлганлигимни устозим меҳнатларининг самараси деб биламан.

Ҳозирда олтимиш уч ёшга қаршилаган Бибисора Бегнаева умр йўлдоши Мардон Ҳайдаров билан фарзандлари — Отабек, Улуғбек, Азамат, Моҳиғул, Меҳринисолар, келин ва қуёвлари ҳамда бир-бирдан ширин набиралар қуршовида бахтли ҳаёт кечирмоқда. Ҳаёт синовларидан ўтиб, эл ишончи, ҳурматини қозongan фидойи аёл Бибисора опа маҳалладошларига елкадош, барча эзгу ишларга бош-қош бўлапти.

Шавкат СУЛТОНОВ,
журналист.
Қашқадарё вилояти.

РИЗҚ-РЎЗ ЯРАТАЁТГАНЛАР

Табаррук неъмат саналган бугдой хирмонлари элимининг ризқ-рўзи зиёда бўлишини ағлатади. "Нондай азиз бўлинг", деган эзгу тилакда ҳам бу бебаҳо неъматнинг қадри яққол ифодаланган. Шу боис ҳалол меҳнат қилиб, ризқ-рўз яратувчи дехқон ҳам азиз, албатта.

Бекободлик Қахрамон ака Рустамов ана шундай меҳнатсевар, фидойи юртдошларимиздан бири, десак муболага бўлмайди. Бекобод туманидаги Хос қишлоқ фуқаролар йиғини худудидаги у раҳбарлик қилаётган "Рустамов Қахрамон" фермер хўжалигида жами экин майдонининг 40 гектарида донли экинлар, 20 гектарида пахта етиштирилади. Ушбу фермер хўжалиги дехқонлари бу йилги мавсумда донли экин майдонларининг ҳар гектаридан 60 центнердан хирмон кўтариб, зиммаларидаги шартнома режаларини ошириб уддалаб, юзлари ёруғ бўлди.

Турдикул НОРМАТОВ олган сурат.

СЎҚОҚЛИК СУЛУВ АЁЛ

Холиса опа болалигидан тоғ бағрида ўсгани боисми, тоғлардек ғурурли, зилол сувлардек мурувватли инсон бўлиб вояга етди. Ота-онаси Курбонали ака ва Ҳалима ая қизидagi табиатга бўлган ошуфталик ва меҳрни сезиб, унинг агроном-олим бўлиш ҳақидаги орзуларига хайрихоҳлик кўрсатишди. У ҳозирги Тошкент Давлат аграр университетининг агрономия факультетини аъло баҳоларга битириб, жонажон қишлоғида бир неча йиллар ўз мутахассислиги бўйича самарали иш олиб борди. 2006 йилда ташаббускор юртдошларимиз қаторида Холиса опа ҳам чорвачилик йўналишида фермер хўжалигини ташкил этиб, астойдил фаолиятга киришди.

— Қишлоғимиз тоғ қўйнида жойлашгани боис чорвачиликка қулай маскан, — дейди Паркент туманидаги "Сўқоқ Валижон" чорвачилик йўналишидаги фермер хўжалиги раҳбари Холиса Юсупова. — 218 гектар ер майдонимизнинг 138 гектари яйловдан иборат, унда 18 бош йилрик ва 415 бош майда шохли хайвонлар боқилади. 45,7 гектар майдондаги лалми ерлардан асосан озуқа базаси сифатида фойдаланилади. Шунингдек, бир гектарлик бог ҳам ташкил этганмиз, унда олма, гилос, шафтоли мевалари етиштирилмоқда. Чорвачиликнинг ўзига яраша гашти ҳам, захмати ҳам бор. Айниқса, қишнинг қирчиллама совуғида чорва молларини тоғ шароитида сақлашнинг ўзи бўлмайди. Қиш мавсумига етарли ем-ҳашак жамлаш гоҳида об-ҳавонинг қандай келишига боғлиқ бўлиб қолади. Ўтган йили эрта баҳордан ҳавонинг кескин ўзгариши натижасида қиш ойда ем-ҳашак муаммосига дуч келамиз, деб ўйлагандим, вақтида захирамизни гамлаб олганимиз асқотди. Фермер хўжалигимиз ишларида ака-ука ва яқинларим ҳам ёрдам беришяпти. Тўрт нафар доимий, 12 нафар мавсу-

мий ишчиларни жалб этганмиз.

Холиса опанинг бир орзуси бор, қишлоғида сутни қайта ишлаб чиқариш цехини ташкил этиш-

ни истайди.

— Қишлоғимиздаги ҳар бир хонадонда камида икки-учтадан соғин сигир бор. Ён-атрофимиздан келган харидорлар ҳар куни бир тоннага яқин сут сотиб олиб кетишади. Шунинг назарда тутганда, агар кичик цех ташкил этилса, камида 7-8 киши иш билан банд бўлади, аҳолини ўз маҳсулоти шу жойнинг ўзида қайта ишланади. Шунингдек, богдорчилик фаолиятимизни янада кенгайтириш ниятидамиз.

Холиса опа тоғларни, кенгликларни чин дилдан севади. Ҳар бир қарич ердаги гиёҳ, дов-дарахтлар унинг сирдошига айланган. Болалиги, ота-онасининг вафотидан кейин укаларини елиб-югуриб катта қилган дамлари шу масканда кечган.

Бугунги фаровон кунларда шижоатли ва тadbиркор аёллар қатори у ҳам юртимиз равақи, хонадонлар ободлиги учун меҳнат қилаётганидан мамнун.

Нигора ЎРОЛОВА,
"Оила ва жамият" муҳбири.
Тошкент вилояти.

Бу ажойиб жуфтликка кўпчиликнинг ҳаваси келади, десак, муболага бўлмайди. Боиси, иккисининг ҳам умр йўллари тақдир инояти туфайли санъат дунёсига боғланган. Муқимий номидаги Ўзбек давлат мусиқий театри сахнасида ҳамда миллий кинофильмларда кўплаб ролларни маҳорат билан ижро этиб, томошабинлар меҳрини қозонган санъаткорлар — актёр ва режиссёр Маъруф ОТАЖОНОВ ҳамда актриса Мақсуда ОТАЖОНОВА оилада ҳам бир-бирига суяниб, ҳамфикр, ҳамжихатликда умргузаронлик қилиб келишмоқда.

ТАҚДИР БИЗНИ СИЙЛАГАН

— Маъруф ака, инсоннинг орзу-мақсадлари шаклланишида энг аввало оилавий муҳитнинг таъсири катта бўлади, дейишди. Ҳаётда ўз ўрнини топишнингизда ота-онангизни роли қай даражада бўлган, деб ўйлайсиз?

— Айтишларича, мен икки яшарлик пайтимда отам Куронбой Отажонов оламдан ўтган эканлар. Гарчи у кишини бизларга ёдгорлик бўлиб қолган суратлари ва қариндош-уруғларимизнинг ёруғ хотиралари орқали таниган

ган санъат арбоблари — Шухрат Аббосов, Баҳодир Йўлдошев сингари устозлардан актёрлик маҳорати ва режиссёрлик сир-асрорларини ўргандим.

— Мақсуда опа, сахнада ариятларни шу қадар берилиб ижро этасизки, томошабин беихтиёр спектаклга мафтун бўлиб қолади. Театрга келишингиздан аввал кўшиқчиликда ҳам ўзингизни синаб кўрганмисиз?

— Бу саволингиз болалик йилларимни ёдимга солди. Ўша кезларда онам Наманган

туб-тубида ётган орзуларим жонланди. Ўша кунийёқ ўзим орзу қилган театр ва рассомчилик институтига ҳужжатларимни топширдим. Яхши ният — ярим давлат, деганлари рост экан, бахтим чоғиб ўқишга кирдим. Ўқишни тамомлагач, 1985 йили Муқимий номидаги Ўзбек давлат мусиқий театрида иш бошладим. Сахнада илк маротаба Носир Отабоев сахналаштирган “Золдир” спектаклида Хотима ролини ижро этганман. Кейинчалик “Нурхон” да Нурхонни, “Севги нидоси” да Зулфияни, “Фотима ва Зухра” да Умидани, “Тақдир” да Ойжамол образини, “Тошкентнинг нозанин маликаси” да Хайри, “Куёвликка номзод” да Камилла Баракаевани, “Қайнонам — ой онам” да рус келин Марямни, “Мухаббатим қисматим” да Малика, “Супер қайнона-1”, “Супер қайнона-2” спектакларида эса Муяссар образини яраттишга эришдим. Уларнинг қайси бири муваффақиятлик қилган, қайси бири кўнгиладигидек чиқмаган, у ёғини мен эмас, аксинча талабчан мухлислар баҳолайди.

Бугун театр сахнасида, кинофильмлар ва миллий сериаллардаги ролларим орқали озми-кўпми муваффақиятга эришган бўлсам, бунда устозларим Иза Исаева, Одил Дўлларов, Асад Ваҳобов, Ўзбекистон халқ артистлари — Коммуна Исмоилова, Саттор Ярашев (Оллоҳ раҳмат қилсин), ҳамда Фароғат Раҳматоваларнинг ҳиссаси тенгсиз деб ўйлайман. Қолаверса, Маъруф ака менинг оиладаги суянч тоғим, сахнадаги биринчи мухлисим, танқидчим ва маслаҳатгўйимдир.

— Маъруф ака, нафақат актёрликда, режиссёрликда ҳам баракали ижод қиласиз. Бундан салкам 15 йил аввал сиз сахналаштирган “Супер қайнона” спектакли кунни кеча олти юзичи маротаба сахна юзини кўрибди. Санжарали Имомов қаламига мансуб бўлиб асар қайси жиҳати билан мухлисларни ўзига тортади, деб ўйлайсиз?

— Ушбу спектаклда кундалик ҳаётини воқеалар ўзгартирилмай, бўрттирилмай кўрсатилганлиги учун ҳам томошабинлар қизиқиб қўришарди. Чипталар бир неча кун аввал сотилиб кетарди.

Унда дастлаб қайнона образини Малика Қаюмова, қайнонани Турсунбой Пиржонов, келинни эса Мақсудахон ижро этарди. Ҳозирги кунда Мақсуда қайнона ролини талқин этмоқда.

Мақсуда опа:

— Биласизми, спектакль аввалида томошабинга қарата: “Мабодо озгина ошириб юборсак, биздан хафа бўлмайсиз”, дея узр айтилади. Назаримда, мана шу гапдан кейин асар билан томошабин ўртасида самимийлик, ақиллик пайдо бўлади ва бевосита мулоқот ўрнатилади, орадаги бўшлиқ йўқолади. Унда талқин этилаётган қайнона-келин муносабатлари, ҳар кимнинг ўз бурчи ва вазифаларини тўлиқ адо этиши, оила аъзоларининг бир-бирларига бўлган меҳр-оқибати ва шу каби миллий анъаналаримизнинг сахнадаги ифодаси мухлисларимизга манзур келяпти, деб ўйлайман.

— Спектакллар, репетициялар, кинофильмларда суратга тушиш каби ижодий жараёнлар актёрдан катта меҳнат ва жуда кўп вақтни талаб этади. Иккингиз ҳам санъат йўлидаги одамларсиз, айтинг-чи, фарзандлар тарбияси ва рўзгор ташвишларига қачон вақт топасизлар?

Мақсуда Отажонова:

— Катта қизимиз Муҳайёни болалигида жуда кўп театрда олиб келардим. Репетиция жараёнида баъзан бир чеккада ухлаб қоларди. Бундай ҳол такрорланарди, дадаси менга: “Таътил олиб, болалар парвариши билан шугулланмасангиз бўлмайди, бунақада кийнаиб қоляпти”, деди. Кейинчалик ўғлимиз Темурбек туғилди. Унинг болалиги ҳам театрда ўтди десам, муболага эмас. Театрдаги муҳит, актёрларнинг тинимсиз меҳнати иккала фарзандимизнинг ҳам тарбиясига сингиб кетган. Шунинг учун бўлса керак, қизимиз санъат соҳасини танлаб, Ўзбекистон Давлат санъат ва маданият институтига таълим олиб. Ҳозирда икки фарзандимнинг онаси. Темурбек эса Тошкент алоқа касб-хунар коллежида ўқияпти.

“Оила ва жамият” мухбири

Барно МИРЗААХМЕДОВА
суҳбатлашди.

“Сакта” — биз бугунги тилимизда мияга қон қуйилиб беҳуш ётишни кўпроқ “кома”, “апоплексия” атамалари билан атаймиз. “Сакта” сўзи мумтоз адабиётимизда шундай ҳолга тушган одамларга нисбатан ишлатилган. Унинг асл маъноси “сукунат”, “жимлик”, “турғунлик” деган маъноларни билдиради. Навоий асарлари лугатида “сакта”нинг учинчи маъноси “шеърда вазн жиҳатдан тўмтоқлик, нота-момлик” деб кўрсатилган. Шунингдек, “сакта” сўзининг “хато”, “ёмон” деган маънолари ҳам бор. Ҳар тўртала маънода ҳам мантикий боғланиш кўриниб турибди.

Сардорнинг қизи Бўтақўзойим Авазхонга “Гўрўғлининг кули бўласан”, деб бир нечта сакта сўзлар айтиб, унинг кўнглини қора қилибди.

“Гулихиромон” достонидан.

БАМАЙЛИХОТИР — бу сўз “ба+майли+хотир” сўзларининг қўшилишидан ҳосил бўлган. “Хотир” сўзининг илк маънолари “ўй, фикр, ғоя, ақл, фаросат, қалб, истак” мазмунда. Демак, “бамайлихотир” — “кўнгил майлига кўра”, “хохишига кўра” деган маънони англатади.

Акбаров кўнгилсиз ҳолни сезмагандай, бамайлихотир гапирарди.

Пиримқул Қодиров

АРҒАНУН — мусиқа асбоби органнинг шарқона номи “арғанун” бўлган. Бир қарашда “орган” билан “арғанун” бир-биридан узокдай туялади. Қизиғи шундаки, органнинг “арғанун” шакли қадимги тилимизда бўлган. Алишер Навоийнинг “Лисон ут-тайр” асарида шундай мисралар бор:

**Савти ноқиси навои арғанун,
Шайх дини мотамига тортиб ун.**

Эшқобил ШУКУР тайёрлади.

М. Отажонов «Гаровдаги муҳаббат» спектаклида роль ижро этмоқда.

бўлсам-да, ҳамиша ғойибона ҳавас қилганман. Отамнинг ўз замонасида етук ҳофиз бўлганлиги ҳақида кўпчиликдан эшитганман. Эсимни таниган маҳаллари одамлар дадамнинг кўшиқларини кадрлаганликларини кўп гапирарди. Кейинчалик кўзлари кўрмай қолган бўлса-да, эл хизматида бўлиб, кўшиқлари билан давраларга файз улашаверган эканлар.

Биз оилада етти фарзанд эдик. Ака, опаларим бошқа соҳаларни танлашди. Мен эса ёшлигимдаёқ отамга ўхшаб санъаткор бўлишни орзу қилган эдим. Мактабни тамомлагач, Тошкент театр ва рассомчилик (ҳозирги Ўзбекистон Давлат санъат ва маданият) институтига ўқишга кирдим. Шу ўринда яна бир нарсани айтиб ўтишим керак, яхши устознинг қўлига тушиш ҳам инсоннинг ҳаётида ўз ўрнини топишда жуда катта аҳамиятга эга бўларкан. Институтда Абдурахим Сайфуддинов, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсат-

вляотидаги “Чорток” оромгоҳида ишлардилар. Мен доим улар билан бирга эдим. Санаторийда “Шифокор” ансамбли бўлиб, ҳаваскор кўшиқчи ва раққосалар концерт дастурларини уюштиришарди. Мен ҳам ансамбль иштирокчиларига қўшилиб, кўшиқлар ўргана бошладим. Мактабни тамомлаганимдан кейин, ота-онамга санъат йўлини танламоқчилигимни айтсам, каттиқ қаршилиш қилишди ва ҳужжатларимни Тошкент тиббиёт институтига топширишимни тайинлашди. Уларнинг сўзини ерда қолдирилмадим. Пойтахтга келиб, ҳужжатларимни топшираётганимда менга тавсияномам йўқлигини, ушбу абитуриентлар рўйхатида қўшила олмаслигимни айтишди. Нима қиларимни билмай, опамга кўнғироқ қилиб вазиятни тушунтирдим. Шунда у: “Мақсуда, Наманганга қайтиб боргандан кўра, тавсиянома талаб қилинмайдиган институтга кирақол”, деб маслаҳат берди. Бирдан кўнглимнинг

ХАТОЛАР УЧУН КИМ МАСЪУЛ?

Ёхуд саводхонлик маданияти хусусида айрим кузатувлар

Алоҳида сатрлар орасида "Уралогия" сўзини ўқиб, ҳар қандай саводли

кишининг эн саси қотиб кетади. Чунки саводсизлик шундай иллатки, ҳар қандай ютукқа соя солиб туради.

Бундай жонли мисолларни, афсуски, барча соҳалар тизимидан ўнлаб келтириш мумкин. Катта-кичик ҳажмдаги "Кўжа ремонт қиламиз", "Дорвоза, эшик бор", "Телефонларга музика, ламинат қиламиз", каби имло хатолари етмагандек, тўмтоқ, на ўзбекча ва на русча пештахталарнинг учрашига не дейсиз?

Икки тил ўртасида аросатда қолган рекламаларга алоҳида тўхталиб ўтиш жоиз. "Сифатли саморез ва шуруплар", "Мебел, кухоний гарнитур, уюлгоқ ясаймиз", "Матор, ҳадавой қиламиз" сингари лавҳалар кейинги пайтларда анча кўпайиб кетди. Аввал рус тилида "дунёга келиб", сўнг тўғридан-тўғри ўзбекчага ўйрилган реклама матнларини ҳам дарров илғаб оласиз. Мана улардан бири: "Sevgi bilan eying". Лотин ёзувида асосланган ўзбек алифбосида ёзилган ушбу лавҳа озиқ-овқат маҳсулот тарғиботида оид. Хунук мулозамат, нима дедингиз?

Реклама мавзусидаги ушбу фикрларимиз, айрим кузатувларимиз нафақат имло хатолари, балки адабий софлик, мантиқ тушунчаларига ҳам дахл қилаётгани бежиз эмас. Айрим пештахталар ҳар томонлама талабга жавоб бермаслиги билан дилга ғашлик солади. Дарвоқе, мантиқ бора-сида. Йўловчи ташиш билан шугулланаётган транспорт воситаларидаги ушбу эълонларга эътибор қилинг:

"Иккинчи жаҳон қатнашчиларига бепул!". "уруши" сўзининг тушиб қолиши оқибатида кўпол, мантиқсиз ибора ҳосил бўлган. Ёки "Лицензиясиз

иш та-нади" (аслида "Лицензиясиз транспорт воситасида йўловчи ташиш тақиқланади"), деб ёзилиши керак-ку! деган тўмтоқ ва мазмун тескари маъно берувчи матнларни қайси шоввоз тасдиқлаб (чунки ёзганлар масъулиятни бошқаларга ағдаришлари турган гап) берган экан? Жавобгар маъмурият мутасаддилари эса бундай хатолардан заррача хижолат чекмайди, чоғи.

Яқинда бир корхонага иш юзасидан бориб, қабулхонада озгина муддат навбат кутиб ўтирдим. Деворни энлаб турган рангли пештахтада ушбу соҳага оид қонун ҳужжатлари баён этилган экан. Яхши-да, миждо қабулга киргунигача ўз ҳуқуқ ва мажбуриятларини обдон билиб олади. Бирок... афсуски, яна ўша ахвол. Давлатимиз герби ва байроғи остига ёзилган қонун матнларида бир неча хатолар...

Яна бир мулоҳазаталаб ҳолатга эътиборингизни тортмоқчи эдим. Ўртимизнинг деярли барча ҳудудларида меъморчиликнинг сўнги урф-ларига кўра қад кўтарган иншоотлар пешонасига русча ёки инглизча ата-маларни ёзиб қўйиш ҳам одат тусига кирмоқда. Янги муассасаларнинг кўпайиши қувонарли, бу ҳам бўлса ривожланиш белгиси. Аммо аксари-ят ҳолларда шундай қувонарли хабар одамлар эътиборига "Мы открылись!" деган улкан шиор остида ет-

казилади. Наҳотки яхши ният билан йўлга қўйилган фаолиятнинг бошланғичи бирон-бир ўзбекча ибора билан, давлат тилида ифода қилишнинг иложи йўқ? Ахир тилимиз дунёдаги энг бой ва гўзал тиллар сирасига қиради-ку!

Ҳали айтганимиздек, бу каби кўнгилни хира қилувчи ҳаётий мисоллар кўп, жиддий ўйлаб кўришга арзийди. Энг ачинарлиси, буларнинг барчасига қимматбаҳо материаллар, анчагина маблағ, вақт сарфланаётир. Ахир пештахталар фуқароларга зарур маълумотни етказиш учун яратилади, рекламанинг зиммасига эса харидорларни жалб этиш, пировардида бизнесни ривожлантиришдек катта мақсад юқлатилган. Наҳотки, сарф-харажатлар эвазига халқ эътиборига ҳавола этиладиган муҳим матн пала-партиш, бир-икки кишининг билим доирасида тайёрланиши мумкин?

Ҳўш, ўша лавҳаларни ким тайёрлаб берапти? Бу борада тайёрловчининг масъулияти қай даражада белгиланган? Шу каби саволларга ойдинлик киритиш учун реклама маҳсулотларини ишлаб чиқарувчи мўъжазгина, аммо миждозлар орасида танилб улгурган корхона, аниқроғи, хусусий босмахонанинг фаолияти билан қизиқдим.

— Бизга қандай матн берилса, ўшани босиб чиқараверамиз, имловий хатоларга жавобгар эмасмиз, — дея лўнда жавоб берди биринчи учраган йигит.

Корхона раҳбари, ҳартугул, масъулиятни четлаб ўтмади.

— Имкони борича, аввал ўзим бир кур кўз югуртириб чиқаман, — деди ёшгина раҳбар. — Кўриб турганингиздек, ҳодимлар орасида ўзбек тилини яхши биладиганлар кам. Шу боис ҳам матнларни шахсан назорат қилишга ҳаракат қиламан. Лекин ишим кўп, ҳамиша идорада ўтиролмайман. Баъзи лавҳалар қандай ёзиб келтирилган бўлса, шундай кетиб қолади. Бу борада миждозлар эътиборлироқ бўлишларини истардик...

Хуллас, тайёрловчи матндаги хатолару мантиқ устида бош қотириб ўтирмас экан. Корхона низомида бундай жавобгарлик белгиланмаган. Шундай экан, буюртмачилар босмахонага келиш олдидан реклама матни устида ишлаб, зарур бўлса мутахассис назаридан ўтказиб келтиришса, мақсадга мувофиқ бўларди. Аслида-ку, тайёрловчи корхонада ҳам мутахассис бўлиши зарур, деб ўйлайман.

Хулоса қилиб айтганда, бу масалада жиддий ўйлаб кўриш пайти келди. Токи кўркам иншоотларимизда, обод ва серфайз қўчаларимизда рангин манзаралар кўпайсини, нафақат кўзни, кўнгилни ҳам қувнатсин.

Гулчеҳра АСРОНОВА

РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА • РЕКЛАМА

«ЎКТАМХОН-НУР» ўқув маркази

қуйидаги ўқув курсларига таклиф этади:

Тикувчилик — 3 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шими, плаш-пальто — 1-2 ой.
Ҳамшира — 6 ой. 4 ойи ўқиш, 2 ойи амалиёт.
Ҳамшира (тезкор) — 3-4 ой (амалиёти билан).
Тиббий массаж — 3 ой (2 ой ўқиш, 1 ой амалиёт).
Торт ва пишириқлар — 2 ой.
Олий торт безатиш курси — 1 ой.
Уйғур, Европа таом ва салатлари — 2 ой.
Жаҳон таомлари — 2 ой.
Аёллар сартарошлиғи — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмақлари ва макияж — 1 ой.
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой (0 дан балансгача).
Элита парда ва чойшаблар тикиш — 1 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш олий курси — 1

ой.
Бичиш-тикиш, моделлаштириш ва малака ошириш — 1 ой.
Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Тирноқ, кийрик ўстириш ва дипеляция — 1 ой.
Каштачилик — 3 ой (машинада вышивка).
Тўқувчилик — 3 ой.
Инглиз тили — 3 ой, рус тили — 3 ой, турк тили — 3 ой, корейс тили — 3 ой.
Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.
Декоратив гул ясаш — 1 ой. Сарпо қути ва саватлар ясаш — 1 ой.
Бисердан гуллар, дарахтлар ясаш — 2 ой.
Карвинг (мева ва сазавотлардан композиция ясаш) — 3 ой.
Компьютер сабоқлари — 2 ой, Интернет — 1 ой.

Барчаси амалиёти билан. Ётоқхона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга ДИПЛОМ берилади.

МАНЗИЛ: Юнусобод тумани 3-мавзе 1-уй 31-хона. МУЛЖАЛ: Юнусобод дехқон бозори бош тарафи орқасида.

Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72, +99894 678-50-30 225-97-93 (18⁰⁰ дан 22⁰⁰ гача).

ФИЛИАЛ МАНЗИЛИ: Ҳамза тумани Фарғона йули кўчаси 4-уй 40-хона. МУЛЖАЛ: Қўйлик кийим бозори рўпарасида.

ТЕЛ: (8371) 295-97-82, +99894 678-50-30 (кундузи)

ЭЪЛОН!

Ҳамза туман тadbиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекцияси томонидан 2013 йил 2 августдаги 004617-07 сонли реестр рақами билан Ҳамза тумани Паркент кўчаси, 111^а-хонадон манзили бўйича рўйхатга олинган «SILVER PRINT» масъулияти чекланган жамияти (СТИР 302676368) тугатилади.

Ўзини-ўзи тугатиш тўғрисидаги 30.06.2014 йилдаги 1-сонли қарор, Кредиторлар ва дебиторлар даъволари 2 ой муддатда (+99890) 125-23-26 рақамли телефон орқали қабул қилинади.

1993 йилда Ташев Дилшод Абдуллаевич номига берилган Тошкент шаҳар, Олмазор тумани, шифокорлар шаҳарчаси, 2-уй 5-хонадоннинг кадастр ҳужжатлари йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ТУҒИШГАНДАН ТУТИНГАН АФЗАЛ

Болалигимда бўлиб ўтган бу воқеа ҳеч ёдимдан чиқмайди. Бир куни онам эрта тонгда қўлимга пул тутқазиб:

— Ўғлим, ён қўшимиз Адолат опокинга олиб чиқиб бергин, — дея пичирлаб тайинлади. — Мабодо нима учун, нега, деб суриштириб қолсалар, дадам Мавлон амакидан қарз олган эканлар, деб қўявер.

Ўқишга кеч қолмай деган ҳаёлда шоша-пиша опоқимизни қопдим. Улар ҳам эндигина нонушта қилиб бўлишган, ўртоғим Раҳимжон билан укаси мактабга отланаётган экан. Адолат хола қўлимдаги пулни кўрди-ю, кўзлари чакнаб кетди. Онамининг тайинлаб айтган омонат гапларини эшитиб, бироз бўшаганча:

— Той, сизларга қарз берганимизни ҳеч эслолмайман-ку, — деб қўйдилар мунгайиб.

— Билмасам, ойм билан яна ўзингиз гаплашарсиз. Хайр бўлмаса, мен мактабга кечга қолмайин...

Кун бўйи негадир шу фаройиб

воқеа таъсирида юрдим. Рўзгорини зўрга эплаб юрадиган, камтарин, камсукум Мавлон акадан дадам қандай қилиб қарздор бўлиб қолган экан-а, деган савол мени ўйлантирарди. Кеч-қурун ҳаммаси аён бўлди. Ойим мени ёнига чақириб, сўз бошлади:

— Ўғлим, Адолат опокиннинг эри вафот этганидан сўнг анча қийналиб қолибди, деб эшитувдим. Ахир ёлғиз боши билан жўжабирдай оилани тебратишининг ўзи бўладими. Буёғини сўрасанг, кўпчилик яхши биларди, Мавлон амакинг билан даданг қиёматлик ака-ука тутинишган эди. Иккаласининг бир-бирига кўрсатган меҳрибончилигига ҳамманинг ҳаваси келарди. Кейинчалик қўтилмаганда Мавлон аканинг саломатлиги ёмонлашиб, ишлари орқасига кетганда даданг анча вақт сиқилиб юрди. Барибир жиддий хасталик ва турли хил асаббўзарликлар ўз таъсирини кўрсатди — амакинг олтимиш ёшга етмасдан дунёдан ўтиб қолди. Бу оила бошига тушган мусибат отангининг ҳам қаддини қаттиқ букиб қўйди. Имкон қадар маросимларини ўтказишда бош-қош бўлди. Яқинда дўстининг оиласи қийналиб қолганини қимдан-қимдан эшитиб, менинг қўлимга пул тутқазди ва бу беминнат ёрдамимиз тагин Адолат опокиннинг кўнглига келмасин, деган ҳаёлда "қарз қайтариш" воқеасини ўйлаб топдилар, — деди ойм. Кейин яна қўшиб қўйди: "Сен ҳам бу ҳақда Раҳимжон ўртоғингга оғзиндан гуллаб юрма-гин-а".

Қўпича ойм мени ёнига ўтқазиб, шу тақлидда сўзласалар, мени ўзларига тенг кўраётганларидан гурурланиб кетардим. Хуллас, оймга ўшангда бу сирни ошкор қилмаслик тўғрисида сўз берган эдим.

Орадан бир ой ўтар-ўтмас "қарз қайтариш" яна бир марта такрорланди. Ўша куни кечқурун Адолат опоқим ўғли Раҳимжон билан бизнинг уйимизга чиқишди. Дадам, ойм уларни меҳр билан қутиб олишди. Ярим тунгача роса гурунглашишди. Кетар маҳали опоқим Раҳимжонни ташқарига чиқариб юборди-да, дадам билан онам-

га:

— Мулла ака, опажон, икковларингизни ҳам ўз жигарларимдек кўраман. Лекин ўзларингиз ҳам бола-чақалисиз ахир, мен тушунмаяпман, сизлардан акангиз нега қарз олган эди, бизга айтмаган экан, шуни очикроқ айтинглар, — дея кўзларига ёш олди.

Қўтилмаган саволга жавоб қайтариш ҳам осон кечмади. Ойим кўз ёшларини арта-арта лом-мим демасдан кўчага чиқиб кетди. Дадам бўлса бир зумда ўзини тутиб олди-да, босиқлик билан:

— Адолатхон, бутун эл, маҳалла биларди, биз Мавлонжон билан қиёматли оға-ини эдик. Тақдир экан, пешонамизга сигмади шўрлик. Қанча орзу-ниятлари бор эди унинг. Энди бир сирни айтмайми сизга синглим, бизлар тўн қийиб дўстлашган маҳалимиз бир-биримизни ўла-ўлгунча

қадрлаймиз, кунимизга яраймиз, фарзандларимизни ҳам қўллаб-қувватлаймиз, деб ваъдалашганимиз. На илож, умр унга вафо қилмади, эт билан тирноқни ажратиб бўлмаганидек, ўлим бизларни янада хушёр тортирди. Мен ҳаёт эканман, сизларни ҳам ташлаб қўйишга ҳаққим йўқ, қўлимдан келгунча ёрдам бераман. Охиратни ҳам ўйлайлик, — дедилар.

Шу гапдан сўнг дадам менга ва сингилларимга нима олсалар, албатта Раҳимжон ва укасини ҳам ёздан чиқармасди. Онам ҳам бирор тансиқроқ овқат қилса, олдини Адолат опоқимга илинарди.

...Орадан йиллар ўтди. Дўстим Раҳимжон мактабда аъло баҳолаб ўқиб, институтни тугатди, математика фанлари номзоди бўлди. Ҳозир нуфузли жойда ишлаяпти. Укаси Раҳматилла эса тадбиркорлик билан машғул. Адолат ая бўлса уларнинг дуо-ойи-жонларини қилиб, набиралар қуршовида яйраб яшаяпти. Қачон ўғиллари, неварачеваралари шаҳардан келиб қолишса, опоқим ойм билан дадани, бизларни уйига қорлайди.

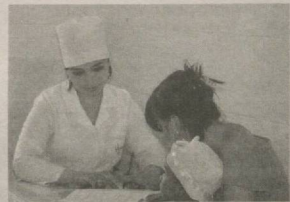
Ака-укалар ҳам энди анча кекса-йиб қолган дадамдан тез-тез хабар олишиб: "Сизни кўрсак, отамизни кўргандек бўламиз, бизларни дуо қилинг", деб ардоқлашади. Дадамиз киприкларига тўкилган ёшларни секин артиб: "Менга Худойим жондай жигарим Мавлонжоннинг ҳам яшолмаган умрини бераётгандир балки. Шундай экан, менинг беш эмас, етти фарзандим бор, Оллоҳ барчангизни ўз паноҳида асрасин, болаларим", дея фахрланиб қўядилар.

Неъмат РАФИҚОВ,
журналист.

ЁЗДА "УЙҒОНАДИГАН" КАСАЛЛИК

Олий тоифали шифокор, педиатр Мухаббат ЙЎЛДОШЕВА тавсиялари:

— Шу кунларда фарзандининг ичбуруғ касаллигига чалинганидан шикоят қилиб келаётган ота-оналар тез-тез учраб турибди. Бу касаллик қорин огриши, ҳолсизланиш, қайт қилиш, иштаҳанинг йўқолиши ҳамда тана ҳароратининг кўтарилиши каби аломатлар билан ўзини намоён қилади. Бундай пайтда аввало бола сувсизланиб қолмаслиги лозим.

Айрим ҳолларда оналар ичи кетаётган фарзандларини шифокор билан маслаҳатлашмай, ўз билганларича даволашга уринишади. Хасталикни келтириб чиқарувчи сабабларни билмай туриб қилинган бундай муолажалар бола учун зиён келтиришини унутмаслик керак.

Болаларни айникаса, тиши чиқаётган пайтда назоратсиз қолдириб бўлмайди. Милклариди ачишиш ёки қичишишни ҳис этган бола қўлига нима тушса, оғзига солиб чайнашга уринади. Шу йўл орқали ҳам организмга турли бактериялар кириши ва кичкинтой ўзини лоҳас ҳис қилиши, ҳарорати кўтарилиши мумкин. Бунинг натижасида болада юқумли ичак касаллиги авж олиб, буйрак усти безлари фаолияти бузилиши, пешоб йўли қисқариши, ҳарорати тушмаслиги оқибатида ҳатто тутқаноқ юзага келиши ҳам мумкин.

Кейинги пайтларда болаларда рутовирал инфекцияси ҳам тарқалаётгани кузатишмоқда. Бу вирус ҳам оғиз орқали бола организмга тушиб, тананинг сувсизланишига олиб келади.

Ҳозир гилос, ўрик, олча, тут, помидор, бодринг ва яна бошқа кўплаб мевасабзавотлар айни етилиб-пишаётган палла. Уларни ювмай ёки хомлигича ейиш, яроқлилик муддати ўтган балиқ, гўшт, сут каби маҳсулотларни истеъмол қилиш организмга турли хил инфекцияларни олиб киради.

Тозалик ва гигиена талабларига риоя қилмаслик натижасида касаллик чакирувчи бактериялар кўпаяди. 2 ёшга тўлмаган болаларга ҳўл мева ва сабзавотлар бермаслик, она сuti билан озикланувчи кичкинтойларни эса фақат эмизиш керак. Ёш оналар бола ўз қўлини ёки ўйинчоқларини сўрмаслигига ҳам эътиборли бўлишларини маслаҳат берган бўлардим.

Барно МИРЗААХМЕДОВА ёзиб олди

РАНГ КЎР, ҲОЛ СЎР

Донишманд халқимиз орасида бу ажойиб нақл бежиз айтилмаган. Мутахассисларнинг эътирофи эътиҳа, юз-кўзимиздаги ҳар бир ўзгариш саломатлигимизнинг қай даражадалигидан дарак берад экан.

Кўз оқининг қизариши, нурсиз кўриниш касб этиши чарқоқ ва узок вақт дим ҳонада ўтирганлик, камҳаракатлик белгиси экан. Кўзнинг муғуз пардаси хиралашса, демак, одамни юрак хасталиги безовта қилаётган бўлади. Олимларнинг фикрига кўра, бу аломат 49 ёшга-ча бўлган инсонларда худди электрокардиограммадек аниқ билинар экан. Шу боис ўзида мана шундай белгини сезган одам зудлик билан окулист ёки кардиолог шифокор текширувидан ўтиши лозим.

Юзни ёстиққа босиб ётиш ёки уйқудан олдин юзга крем суриш, кўз ости терисининг бироз осилиб қолишига олиб келади. Осилган терини тарағлаштириш учун эса ўша жойни муз бўлағи билан артиш керак.

Қовоқ шишиши буйрак, юрак ҳамда қалқонсимон без хасталиклари билан дарак беради. Кўз остининг қўқариши сийдик йўлларидаги муаммолар туфайли юзага келади. Шунингдек, кўз остидаги қўқ бинафша ранг организмда темир моддаси етишмовчилигидан, сарик, жигарранг буйрак, жигар, сурункали қабзият, сарғиш ранг эса юрак фаолияти бузилганидан нишондир. Агар кўз ости қўқариши уйқусизликдан бўлмаса, дарҳол мутахассисга учрашиш лозим.

Ошқозони ёки бош огриғи безовта қиладиган одамларнинг кўзи атрофини қуёқ ажин қоплайди. Бундай

вақтда мигрень ва гастритни даволаш даркор. Пешонадаги қалин ва эрта пайдо бўлган ажинлар буйрағида муаммоси бор ёки гўшт маҳсулотларини кўп истеъмол қиладиганларда учраган.

Юз ва қўлларда пайдо бўлган турли рангдаги доғлар ҳам ўзига хос хасталиклар аломати ҳисобланади. Чаккадаги катта доғлар жигар, кичиги эса

меъда ости беши фаолияти бузилганидан дарак беради. Ёноқлардаги қизил доғлар ўпка касалликлари белгисидир. Бурун учининг ёки иякнинг қизариши эндокрин безларида муаммо борлигини англатади.

Агар одамнинг юзи бирдангина қизариб кетса, бу — ги-

пертония касаллиги белгиси. Эрталаб уйқудан турганда лабларнинг қўқарган ҳолда бўлиши бавосил ёки варикоз касалликлари билан даллат. Лабларнинг рангпарлиги меъда ости беши фаолияти бузилганидан ва юрак хасталиклари билан нишона. Имунитети пасайган ёки дисбактериоздан азият чекаётган одамларнинг лаби тез-тез қурийд.

Чарқоқ ва асабий зўриқишлар оқибатида юз териси рангпар ҳолга келиб қолади. Бундай пайтда сочлар ҳам заифлашади.

Юз ва сочи парвариш қилиш учун косметолога боришдан аввал, чех-чариздаги ҳар бир ўзгариш ва аломатларни синчиклаб текшириб, шифокорлар билан маслаҳатлашинг. Зеро саломатлик гўзаллик қафолатидир.

Наргиза СОВВОЛДИЕВА
тайёрлади.
Андижон вилояти.

ЯНА АНТИҚА СОЛИҚЛАР ҲАҚИДА

Хар бир мамлакатда давлат бюджети солиқлар ҳисобига шакллантирилиши яхши биласиз. Солиқлар ҳисобига нафақалар, таълим, тиббиёт, армия каби муҳим соҳаларнинг моддий таъминоти амалга оширилади. Шу боис, барча замонларда барча давлатларда солиқ йиғишга жиддий эътибор билан қаралган. Биз бугун яна сизу биз учун ноанъанавий бўлган солиқлар ҳақида далиллар келтирамиз.

Чумчуқлар солиғи. Бюртемберг аҳолиси XVIII асрда ўз давлатининг худди шундай ғалати солиқ тўловларига дуч келишган. Яъни, ҳар бир уй эгаси 12 та чумчуқни ўлдириши керак эди ва бунинг учун 6 крейцер микдорида солиқ ҳам тўлашлари талаб қилинарди. Агарда кимда-ким бечора қушларга раҳмдиллик қилиб, бу ишдан бош тортса, ўша одам давлатга 12 крейцер тўлаши шарт бўлган. Албатта, эркин учиб юрган чумчуқларни тутиб ёки отиб ўлдириш ҳам осон эмас ва кап-катта одамларнинг лўқиллаб чумчуқ қувиб юришга хоҳишлари ҳам йўқ эди. Шу боис ўшанда мамлакатда хуфёна тарзда ўлик чумчуқлар савдоси шаклланган.

Соя солиғи. Ҳа, кишилиқ тарихда ҳатто номоддий объектлар устидан ҳам солиқ жорий этилган. Венециянинг яқин тарихдаги қонун-

лари бунга мисол бўла олади. 1993 йил бу ерда соялар учун солиқ жорий этилган. Мазкур қоидага асосан, қайси идора биноси ёки уларнинг кириш пешайвонларининг соялари шаҳар кўчасига тушадиган бўлса, ўша идора маъмурияти давлатга соя солиғини тўлашга мажбур эди. Маҳаллий ҳокимият яхши билардики, ҳеч бир бино соядан қочиб қутулмайди ва шу тарика мазкур турдаги солиқ ҳисобига шаҳар газнаси тўлиб борарди.

Соқол солиғи. Бу солиқ тури тарихдан кўпчиликка маълум. Яъни, уни илк бора Россияда Петр I 1689 йилда жорий этган эди. Шоҳ шу тарика мамлакатни маданий Европага яқин этмоқчи бўлган. Соқоллар бир неча турга бўлинган: боярча, савдогарларча, деҳқонча. Деҳқонлар фақат ўз кишлоқларида узун соқол қўйишган, агар шу соқоли билан шаҳарга тушса, бунинг учун 1 тийин солиқ тўлаши шарт бўлган. Соқоллилардан махсус тик ёқали қўйлак кийиш талаб этилган. Акс ҳолда бунинг учун ҳам жарима тўлашарди. Солиқ тўлашга имконияти бўлмаса-да, соқол ўстирган одамлар давлат олдидаги қарзлари учун ҳатто сургун ҳам қилинган.

Наргиза СИДДИҚОВА
тайёрлади.

“Бахтли бўлинг”

саҳифаси

БОЗОР КЎРГАН...ДАН КЎРҚИШ КЕРАК ЭКАН

— Алло, “Бахтли бўлинг!” саҳифасими?
— Худди шундай, марҳамат, ўзингизни таништиринг.

— Мен сизларга Андижондан кўнғироқ қилаяпман. Исмим — Маъруфжон, ёшим 56 да.

— Марҳамат, эшитамиз сизни?

— Ўзим ўқитувчиман, биласиз, касбимиз жуда машаққатли. Аёлим эса савдо соҳасида ишлайди.

— Оилангиз, тинчми ишқилиб, бизга қандай масалада мурожаат қилаяпсиз, Маъруфжон ака?

— Афсуски, хотиним билан 14 йил бирга яшаб, олти йил аввал охири ажралишга мажбур бўлдик. Икки фарзандимиз бор, бир ўғил, бир қиз. Иккаласиям ҳозир оилали, бахтли яшашяпти.

— Нега ажрашдингизлар?

— Айтсам, тарихи узун, қизим, аёлим ўн беш йилдан бери савдогар укалари билан хорижга катнайди, шу десангиз, пул дегани одамни бузар эканми, кейинчалик мени писанд қилмай қўйди ва нукул ойлик-

ка яшашимни юзимга солиб, қачон биз ҳам бошқаларга ўхшаб дангиллама ҳовли-жой кураимиз, зўр машина минамиз, деб камситгани-камситган эди. Барибир бўлмади, бу аҳволда яшолмаслигимни тушуниб, судга ариза бердим. Лекин фарзандларимни ташлаб қўйганим йўқ, тўйларида қўлимдан келгунича ёрдам бердим.

— Ҳозир қаерда яшаяпсиз, шу вақтгача уйландингизми?

— Ўзимнинг камтаргина қурилган уйимда турибман. Ука-сингилларим роса насихат қилишди, келинликка бир-иккита номзод ҳам топишди. Лекин, негадир тўғри келмаяпти. Энг ёмони, топилганларининг ҳам талаб-шартларини эшитиб кўрқиб қолдим. Кеча бир ҳамкасбим “Оила ва жамият”ни олиб келиб, Маъруфжон, бир кўнғироқ қилиб кўринг-чи, зора шу баҳонада бахтингиз очилиб кетса, девди. Менга қаерданлиги аҳамиятсиз, асосийси, уйим-жойим дейдиган, тушунган ва бир фарзанди бўлса ҳам майли...

— Бизга керакли хужжатларни юборсангиз, албатта ёрдам берамиз.

УЛАРГА

ҲАВАСИМ КЕЛАДИ

Ота уйнинг устун, деган гап бежиз айтилмаган экан. Икки опам турмушга чиқишгач, отамдан ажралиб қолдик. Ҳар бир ишда маслаҳатгўйим, ҳаётдаги суянчигимдан айрилгач, узоқ вақт ўзимга кела олмадим. Маъракалари ўтгач, мени ҳам совчилар сўраб кела бошлади. Аммо кўнглимга ҳеч нарса сиғмас, ҳаммасига бирдек рад жавобини берардим. Онам: “Бунчалик қайсар бўлма, яхши оилалардан келишяпти, бахтингдан юз ўгириб, кейин афсусланиб қолмагин”, деб кўп насихат қилди. Лекин қўлоқ солмадим. Вақт ўтиб, остонамиздан совчиларнинг қадами узилди. Ҳаш-паш дегунча 29 ёшга кирибман. Тенгдош дугоналарим бир оиланинг бекаси бўлиб юганини кўриб, уларга ҳавасим келади. “Отам ҳаёт бўлганида қаттиққўллик қилиб бўлса-да, совчилардан бирига узатиб юборарди”, деб ўйлайман. Аммо энди бундай ўй-хаёлларнинг фойдаси йўқ. Онам кексايиб қолди, укам эса мени турмушга узатмай туриб, ўзи оила қуришга истихола қилапти. Шу сабабли ўзим бахтимни излашга аҳд қилдим. Мени тушунадиган, иши тайин, меҳнатсевар, оилапарвар йигитлар учраса, хабар беринг.

ШОҲИДА,

Қашқадарё вилояти.

БИРОВГА ОҒИРИМ ТУШМАСА

Зироатхон билан 25 йил бирга яшадик. Беш нафар фарзандни тарбиялаб, вояга етказдик. Тақдирнинг битиги экан, у 1997 йили 48 ёшида оғир хасталикка чалиниб, вафот этди. Орадан бир неча йил ўтгач, ўғилларим мени уйлантириш ниятида эканликларини айтишди. Аммо уйимизга келадиган аёл келинларим ва қизларим билан чиқишиб кета олармикан, деган андишда қайта уйланмадим. Энди эса ёшим ўтган сайин ёлғизлигим билиняпти. Ёнимда бир суянчигим, ҳамроҳим йўқлиги боис, баъзи юмушларда, айниқса, хасталикка чалиниб ётиб қолган маҳалларим жуда қийналиб қоляпман. Шу сабаб кеч бўлсада уйланишга қарор қилдим. **Ёшим 64 да.** Ўғилларимнинг топиш-тутиши яхши. Уй-жойларимиз етарли. Фарзандларидан тинган, қарилик гаштини суриб, бирга умргузаронлик қилишни истаган аёл бўлса, уйланаман.

ЗАҒФАР ака,
Тошкент вилояти.

АЛПКЕЛБАТ КУЁВ КЕРАК

Садоқат маҳаллаимиздаги энг саришта, ишбилармон қизлардан. Икки укаси ва бир синглиси бор. Қўни-қўшниларимиз уни келин қилишни исташади-ю, аммо бўйи бироз узун бўлганлиги учун йигитларимизга мос келмаяпти. Ўзи ҳисобчи бўлиб ишлайди. Уй-рўзгор юмушларида чакқонгина. Яқинда онаси Ҳабибахон опа қайси вилоятдан бўлса ҳам ўзи тенги йигитлар чиқса, куёв қилиш ниятида эканлигини айтди. Садоқатхон яқинда 27 ёшга қиради. Аллқомат, бўйлари барваста йигитлардан хабар қутамиз.

МУБОРАК опа,
Сирдарё вилояти.

ЯХШИ ҚАЙНОНА БЎЛСА...

Ўзим мактабда ўқитувчиман. Бу хатни сизларга минг бир истихола билан ёзаяпман. Нега десангиз, турмуш ўртоғим сен ёза қол хатни, лекин дадамга сездирмайлик, шитса хафа бўлади, деб маслаҳат бергач, йўлладим. Мен бу хонадонга келин бўлиб тушганимда қайнонамнинг юраги тез-тез хуруж қиларди. У кишини роса даволатдик, афсуски, иложи бўлмади, 55 ёшида дунёдан ўтди. Шундан бери қайнатам ёлғиз, неча марта ака-укалари “Уйланинг, бундай тушқун аҳволда бирор хасталикка мубтало бўласиз”, дейишса ҳам сира кўнмаяпти. Аввал кенжа ўғлимни уйлантирайин, кейин ўйлаб кўраман, деяпти. Ҳозир у кишининг ёши 60 да. 45-50 ёшгача бўлган, фарзандларидан тинган, савобталаб аёл учраса, онамиздек қабул қилардик.

САЙЁРА опа,
Тошкент шаҳри.

НАСИБА,
Самарқанд шаҳри.

СОҒИНЧ ОЗОРГА АЙЛАНМАСИН

Сой бўйидаги бекатдан автобусга бир этак бола етаклаган аёллар чиқиб ўтиришди. Гўдакларнинг ёшроғини тиззага ўтказдилар, ўзини тутта оладиганлари уларнинг атрофига жипслашиб туришди. Кичкинтойларнинг чуғур-чуғурдан сийрак салон гўё жонланиб кетди. Болапошшоларга қараб, дилим яйради — шуларга маза-да! На ташвиш, на армон бор бу жажжиларда.

Уларнинг ёнида, беихтиёр икки аёлнинг суҳбатини эшитиб борардим.

— Ойбекни ким оларкин? — деди котмадан келган аёл, болаларнинг нисбатан тикроғига ишора қилиб.

— Билмадим, менга биттаси етади, — жавоб берди шериги. — Бу ҳали кичкина, эплаш осонмас. Ҳали "аям" лаб касал-пасал бўп қолмасайди.

Унинг кучоғида чамаси бир-бир ярым яшар болакай уйку элиб мудраб борарди.

— Менга ҳам биттаси етади-да. Бунинг усти-бошига қараш керак, қорни бор...

— Ҳаммасининг ҳам қорни бор, пул жўнатиб турамиз, дейишди-ку, ўлиб-дими. Ойбекни аям олақолсин, келин

билан эплашар.

Аёлларга зимдан разм солдим. Куйиб қўйгандек ўхшаш, опа-сингил бўлсалар керак. Демак, жигарларидан биттаси хорижга кетгану, булар энди болаларни бўлиб олишяпти...

Жажжигина кизча бирининг энги-

дан тортиб тинмай сўроқлар эди:

— Хола! Холў-ўв, аям қачон келадиди? Хола, аям...

Юрагим увишиб кетди. Бола деганларининг ҳам бошида қисмат аталмиш савдолар бўлиши мумкин экан. Бўғзимга нимадир тикилди. Ойбекнинг кўзига қарадим. Мунгли эди улар... Мен худди шундай мунгли яна бир болакайда, маҳалламиздаги шағи кампир — Карнай бувининг катта невараси кўзларида кўрганман. Иسمи

Ойна

эсимда йўқ. Фақат шуни биламанки, укаси иккисини бувисига ташлаб, онаси хорижга кетган. Қуни кўчада ўтадиган бу болакайлари кўп кузатаман. Осмонда самолёт кўринди дегунча, синглиси: "Эҳе-ҳей, самолёт! Аям келаяпти, аяжони-им!", деб кичкираверди. Болакай эса паришон тортади.

Мен яна шундай кўзларни болалар шифохонасида, ота-онаси чет элга кетгач, касал бўлиб қолган, бувисининг таъбирига кўра, "ичиккан" болада кўрганман. У узоқ даволанган. Тузалган, иситмаси ҳам тушган. Фақат, кўзларига қувонч жилвалари қайтмаган...

Бекатда тушиб қолиб, йўл бўйида саф тортган кўпқаватли уйлар томон одимладим. Қаршимда деразалардан чиқиб шуъласи тараларди. Бу нузли дарча-лар ортида ҳар бирида ўзгача ҳаёт қайнаётгани ҳақида ўйлаб борарканман, улар бағри бутун болаларнинг шодон қийқириқларига тўла эканлигини англадим. Албатта шундай. Бояғидай инидан қулаган полапон сингари гўдаклар бармоқ билан санарлидир... Уларнинг ота-оналари ҳаёлий бойлик кетидан қувмасдан, ўз юртимизда меҳнат қилиб, оёғимиз остидаги тупроқни эъозлашни ўрганмас экан, соғинчдек ширин туйғуси озорга айланган болалар топилаверди. Озорнинг меваси эса ширин бўлмайди...

Қадамларимни тезлатдим. Уйда мени болаларим кутмоқда!..

Гулчеҳра УМАР кизи.
Фарғона вилояти.

ЎЗБЕК ҲАКАМИ ДУНЁ ЭЪТИБОРИДА

Ўзбекистонлик ФИФА рефери-си Равшан Эрматов футбол бўйича жаҳон чемпионати финал босқичларида энг кўп учрашув ўтказган ҳакам бўлди.

Р.Эрматов Бразилияда давом этаётган жаҳон чемпионатининг чорак финалида Голландия ва Коста-Рика терма жамоалари ўртасидаги баҳсни бошқариб, ҳакамлик фаолияти давомида жаҳон чемпионатларидаги тўққизинчи учрашувини ўтказди. Бу кўрсаткич 1930 йилдан буён ўтказилаётган футбол мундиаллари тарихида ягонадир. Ўзбек ҳакамига-ча жаҳон чемпионатлари финал босқичларида ҳали ҳеч ким тўққизта учрашувни бошқармаган.

2003 йилдан буён ФИФА таснифидagi мусобақаларда ҳакамлик қилиб келаётган Равшан Эрматов учрашувларни ишончли бошқариши, мураккаб вазиятларда тўғри ва тез қарор қабул қила олиши, футболчиларнинг руҳий ҳолатини яхши тушуниши каби фазилатлари туфайли қисқа вақтда дунёнинг энг яхши ҳакамлари сафига қўшилди.

2010 йили Жанубий Африка Республикаси майдонларида ўтган жаҳон чемпионатида илк маротаба катнашганига қарамайдан бешта учрашувни бошқариб, халқаро спорт жамоатчилиги томонидан мусобақанинг энг яхши ҳакамларидан бири сифатида эътироф этилган Равшан Эрматов Бразилиядаги футбол мундиалида ҳам тўртта учрашувга ҳакамлик қилди.

Айни пайтда у жаҳондаги футбол ҳакамлари фаолиятини таҳлил қиладиган worldreferee.com сайти томонидан эълон қилинган рейтингда пешқадамлик қилмоқда.

Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

ЭЪЛОН!

ХТВ тасарруфидagi табиий фанларга ихтисослаштирилган давлат умумтаълим мактаби 2-синфларида ўқувчиларни тест синовлари асосида қабул қилади. Ўқувчи кириш синовларида қатнашиши учун қуйидаги ҳужжатларни топшириши керак:

1. Директор номига ариза
 2. Туғилганлик ҳақида гувоҳнома
 3. 086-У тиббий маълумотнома
 4. 3х4 ҳажмда 6 та расм
 5. Психологик таҳсис дафтари
 6. Турар жойидан маълумотнома
- Ҳужжатлар 2-синфлар учун 2014 йил 31 июлгача қабул қилинади. 2-синфларда таълим синовлари бўйича барча фанлардан оғзаки ва ёзма синовлар 5-20 август оралиғида ўтказилади.

Манзил: Юнусобод тумани, Муродова кўчаси, 1-уй(собиқ 239-мактаб биноси)

Тел: (8 371) 289-07-55

ТАЪМИНОТ БЕРИШИ ШАРТ

Ота-оналик ҳуқуқининг чекланиши ота-она учун қандай ҳуқуқий оқибатларни келтириб чиқаради?

С. Ваҳобов.

Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 84-моддасига асосан:

"Ота-оналик ҳуқуқи чекланган ота-она болани шахсан тарбиялаш ҳуқуқидан, шунингдек болани фуқаролар учун қонун ҳужжатларида белгиланган имтиёзлар ва нафақалар олиш ҳуқуқидан маҳрум бўлади.

Ота-оналик ҳуқуқининг чекланиши ота-онани болага таъминот бериш мажбуриятидан озод қилмайди.

Ота-онаси (улардан бири)нинг ўзига нисбатан ота-оналик ҳуқуқи чекланган бола турар жойга бўлган мулк ҳуқуқини ёки турар жойдан фойдаланиш ҳуқуқини сақлаб қолади, шунингдек ота-она ва бошқа қариндошлари билан туғишганлик фактига асосланган мулк ҳуқуқларини, шу жумладан мерос олиш ҳуқуқини сақлаб қолади.

Ота-она иккаласининг ота-оналик ҳуқуқи чекланган тақдирда бола васийлик ва ҳомилийлик органи қарамоғига олиб берилади."

Саволга Сергели туман ФХДё бўлими мудири Умида ЖАЛИЛОВА
жавоб берди.

МЕРОСНИНГ ОЧИЛИШ ЖОЙИ

Мерос қолдирувчи вафотига қадар бир неча бор яшаш манзилини ўзгартирган бўлса, у васият қилган мерос унинг қайси яшаш жойида очилиши мумкин?

Д. Хайруллаева.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 1117-моддасига асосан:

"Мерос қолдирувчининг охириги доимий яшаб турган жойи мероснинг очилиш жойи ҳисобланади. Агар мерос қолдирувчининг охириги яшаб турган жойи номаълум бўлса, мерос қолдирувчига тегишли бўлган кўчмас мулк ёки унинг асосий қисми турган жой, кўчмас мулк бўлмаган тақдирда эса, кўчар мулкнинг асосий қисми турган жой мерос очилган жой деб ҳисобланади."

Саволга Бўстонлик туман 1-сон ДНИ нотариуси Зэмземгул ДУЙСЕНОВА
жавоб берди.

МУҲЛАТ ТАЙИНЛАШГА ҲАҚЛИ

Никоҳдан ажратиш тўғрисидаги иш суд томонидан қўрилаётганда эр-хотинга ярашиш учун суд қанчагача муҳлат тайинлаши мумкин?

Ш. Ниёзбекова.

Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 40-моддасида белгиланишича:

"Никоҳдан ажратиш тўғрисидаги ишлар суд томонидан Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодексига даъво ишларини ҳал қилиш учун белгиланган тартибда кўриб чиқилади.

Суд ишнинг қўрилишини кейинга қолдириб, эр-хотинга ярашиш учун олти ойгача муҳлат тайинлашга ҳақли."

Саволга Самарқанд шаҳар 4-сон ФХДё бўлими мудири Вазира ҒАНИЕВА
жавоб берди.

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси, «Болалар ва оналарни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия фонди

Тахририятга келган қўлёзмалар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари мазмунини учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти — 15:00. Босишга топширилди — 15:00

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz

ISSN 2010-7609

Бош муҳаррир:
Норқобил ЖАЛИЛОВ

Навбатчи муҳаррир — Дилором МАТКАРИМОВА
Саҳифаловчи — Илҳом ЖУМАНОВ
Мусахҳилар — Саидғани САЙДАЛИМОВ,
Мадина АЛЛАБЕРГАНОВА

МАНЗИЛИМИЗ: Тошкент — 100000. Амир Темур кўчаси
1-тор кўча, 2-уй. Мўлжал: Олой бозори ёнида

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан рўйхатга олинган. Буюртма Г — 737. Формати А-3, ҳажми 2 табоқ, Адади — 6744. Баҳоси келишилган нархда.

ОБУНА ИНДЕКСИ — 176

Қабулхона: (тел-факс) 233-28-20
Котибият: 233-04-35, 234-76-08
Мухбирлар: 233-04-50
«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oila-va-jamiyat.uz

1 2 3 5